

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**F. Ioannis Andreae Coppensteinii, Ordinis Prædicatorum
Theologi & Parochi Heidelbergæ Castigatio Apologiæ
Calvino-Catechetiæ**

Coppenstein, Johann Andreas

Moguntiaë, 1626

Ad Qvæst. XXII. Quæ sunt illa, quæ necesse est hominem Christianum
credere?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35247

ciam, id est spem, per fidem, scilicet effectum per causam. Item; acquirimus fiduciam in fide, scilicet priore, quam sit fiducia.

Ethoc est, quod Bellarminus ait; quod *Abrahe fides pepererit fiduciam. Quare, affingit ei Minister, quod approbet Calvinisimum suum, & docet Calvinus Inst. l. 2. c. 2. §. 42. 43. idem quod Bellarminus, scilicet, quod fides ex se spem gignat.*

Denique tricitur in voce *solum*; quasi ipsa illa fidei Calvinianæ definitio procul abesset ab sola fiducia, quæ præcipua ducitur. Quicquid sit, hæretica definitio est.

V. *An fides iustificans sit fiducia Specialis in unoquoque fideli?*

MINISTER remittit supra ad quæstionem I.

1. Addit hic: Fiduciam, siue Applicationem Specialem esse quasi uictum fidei. Suadet: Gal. 2. *Viuu in Me Christus: &c. In fide uiuofily Dei.* 2. Tim 1. *Scio cui Credidi; & certus sum, quia potens est seruare depositum Meum.* Ibid. c. 4. *Fidem seruauit: quod superest, reposita est Mihi corona iustitie.*

2. Notat: Parochus dissentit à socijs suis: Fateatur obiectum fidei iustificanti esse, non solum in genere omnia, quæ Deus in Verbo suo reuelauit; Sed spe. iatim, *Misericordiam Dei.* In quo tenet nobiscum.

3. Notat contradictionem in Parocho, qui ait: *CERTO statuens non solum alijs, sed FORSAN & mihi. &c. remissionem peccatorum donatam esse.* Si certo, ergo non forsan: si forsan, ergo non certo.

RESPONDEO. AD I. Remitto eodem ad quæstionem iam supra: doque ultro, spem ad Fidem infusam consequi à Deo item infusam; differreque specie utramque, sic, ut neutra esse, dicere altera rectè possit: ac proinde Fidem non magis esse Fiduciam, quam spem, posse: cum spes sit fiducia. Verum quemadmodum inde Minister Specialem inferre fiduciam possit, fateor, non video. Nec enim suasiones ex Apostolo loquuntur, nisi de Apostolo solo, cui ex reuelatione speciali constabat de certitudine suæ salutis absoluta, non conditionata. At cui nostrum hodie de se in persona constat; quod, & quomodo constabat Apostolo? Sicque adnotaram in Excaluinizatione; quod Minister silentio dissimulat.

AD II. Fateor, obiectum fidei iustificantis esse omnia, in Dei Verbo reuelata. Caterane-

go; deque crimine Falsi Ministri conuenio duplicis: 1. Quod dissentiam à Socijs meis: 2. Consentiamque Calvinistis. Tua est vox, *Sed speciatim misericordiam Dei; non mea.* Sycophantam agis; Vide in ipsa 21. quæstione Catechismi: vide.

AD III. Proficit Minister; Sycophanta prius, iam sit Sophista: at nescius dialectices. Contradicentia sunt circa idem subiectum, simul, eodem tempore: at hic inquam, *Certo*, de alijs; *Forsan*, de me dico. Quia remissionem esse promissam Omnibus, scio, credo: promissamque obtingere aliquibus ex omnibus, item credo, idque certo statuens. *Mihi* verò *Forsan* etiam obtinet; spero, oro, laboro: sed nescio. Vah; te ita pudite nugari! Respondisses interim Notulis meis, quibus Scripturarum in Catechesi Abusum arguo, atque declaro. Sed pleraque præteris; *forsan* ex conscientia de Abusu Scripturarum Caluino-catechetico.

VI. *An saluemur merito Vnius Christi; an etiam meritis proprijs?*

CALVINVS affirmat Vnius Christi: negat proprijs. Vide supra ad quæst. 1. in 2. & ad quæst. 5. in 1. & ad quæst. 13.

MINISTER item affirmat; remittit supra ad quæst. 13: prætereaque nihil.

PAROCHVS. Nego, Vnius Christi; Affirmo, & Sanctorum, & Nostris cuiusque meritis: Quippe, qui credo communionem Sanctorum in cælis & in terris; ut membrorum vnius corporis sub Capite inuisibili Christo, & visibili Papa, Vicario Christi in terris.

AD QUÆST. XXII.

Quæ sunt illa, quæ necesse est hominem Christianum credere?

CALVINVS Inst. l. 4. c. 8. §. 7. *Omnium hominum Cora clausa esse conuenit, postquam semel locutus est Ille, in quo cælestis Pater omnes scientiæ & sapientiæ thesauros voluit esse absconditos.* Et ita quidem locutus est, ut NIHIL post se alijs dicendum reliquerit.

RESPONDEO. Nihil post se. 1. At præcedit, Mar.

Mar. 16. *Ite in mundum vniuersum, & PRÆDICA-
TE Euangelium omni. &c.* Actor. 1. *Vos eritis mihi
TESTES.* 2. Deinde; Quid, post Euangelia qua-
tuor, cætera sunt Apostolorum *de vobis q. 2. An
nihil?* 3. Quid Missionis Officium in Ecclesia
Romana? *Nihil?* 4. Quid tot tantaque S. S. Pa-
trum volumina? *Nihil?* 5. Quæ multa habuit
Christus dicere; at Discipuli non poterant
portare modo; erant ea *Nihil?*

MINISTER & Catechesis sentiunt, dicuntque cum
Caluino.

2. *Ait: Vtrò concedimus, & docemus, quod in
Euangelio non solum continentur Promissiones; sed
etiam Præcepta, Iudicia, Comminationes: Post Euange-
lium à Lege distinguimus: quod Lex sit doctrina O-
perum, sub Conditione PERFECTÆ Obedientiæ: Eu-
angelium sit doctrina Gratiæ, promittens vitam sub
Conditione Fidei.*

3. Nos intelligimus per Euangeliū, stricte & pro-
prietate nuncium, Rom. 10. *Verbum fidei: nō TOTAM
Christi & Apostolorum doctrinam, libris N. T. com-
prehensam; quæ est larga vocis significatio. Id tamen
Præcipit, &c. per accidens: per se, Promittit. Ac proin-
de Hoc, non Illud, est adæquatum fidei obiectum: te-
ste Paræo sentiore.*

4. Symbolum Apostolorum ab aliis, an Aposto-
lis, compositum sit; incertum est: sunt qui putent,
vix ante IV. sæculum tali forma extitisse. Magis in-
certum; an Apostoli singuli vnum Articulum contu-
lerint. Neque hæresis est, de hoc dubitare; modò te-
neamus *Doctrinam Symboli.*

5. Denique: Esto, sit Traditum Apostolicè, aut Ec-
clesiasticè; non est tamen Traditio, cuius veritas non
contineatur in Scripturis. Nam etsi hoc Symbolum
non sit in Scripturis hac Formâ; est tamen quoad Ma-
teriam. Ergo malè refertur ad Traditionem non scriptâ.

RESPONDEO. AD I. Quatenus Verbo Tra-
dito standum sit, aut abstinendum; liquet in
meo *Luthero-cal. par. 1. q. 5. in q. Antichristo p. 1. q. 2.
Et in Geneal. p. 1. q. 2.*

AD II. De legis & Euangelii discrimine, vide
ibid. par. 4. qq. 72. 73. in Luth. Interim, quod hic
discrimè assignat Minister, pugnat S. Scripturæ.
1. Heb. 7. *Nihil enim ad perfectū adducit Lex: ergo ea
non est doctrina operum, sub conditione PERFECTÆ
Obedientiæ: ut ais: Matth. 5. Nisi enim ius-
titia vestra abundauerit plus, quam Scribarum. &c.
Si igitur eam tribuis Perfectionem obedientiæ,
debitam Legi; Eccur abnegas Possibilitatem
Legi Gratiæ? Quo de supra ad quest. 5. & 9.*

2. Euangelium promittit Vitam quidem sub
conditione Fidei; at non SOLI vs; vt subaudit
Minister: sed & Obedientiæ PERFECTÆ, quan-
tum humana fragilitas patitur. De SOLA Fide
iustificante nos abunde in *Luthero-cal. p. 4. qq.
51. &c. in Antichristo p. 4. q. 32.*

AD III. 1. Ea Euangelij definitio stricte, est
ficta: Vera est, quæ & Apostolica comprehen-
dit scripta. Nam eadem sunt ab eis & prædica-
ta; iussis, *Prædicate Euangelium in vniuerso mundo.*
Etsi ab Euangelistis non sint scripta.

2. Deinde: Quod stricte sumtum Euange-
lium duntaxat Promittat per se, Præcipiat per acci-
dens; & hoc est fictum, & hæreticum. Dic, so-
des, ubi scriptum id est in Nouo Testamento?
aut, si vis, Traditum?

3. Euangelij Promissiones, & non Præcepta, ef-
se adæquatum Fidei obiectum, hoc verò hære-
ticum est. Docui in meo Bellarminiano *Luthero-
cal. par. 4. q. 74. & Antichristo p. 4. q. 39.*

4. Paræana verò Castigatio Bellarmini, in
testimonium adducta, est noctua: ad solem; est
oppedere tonitru. Vt fuisse Paræus Magnus; eo
factus est Paruus, & in nihilum redactus vel à
semetipso. *Sorex scilicet suo pte perit indicio: nil o-
pus illicio.*

AD IV. 1. Symbolum Apostolicum, ab A-
postolis; & his singulis articulatim; compositum
sit, an non; quia non disputas; non dispu-
to: Neque, secus opinari, hæreticum dixerò.
Verumtamen; Hoc, in tali Formâ; etiam seclu-
sâ Materiâ; negare esse Apostolicum, id est, A-
postolorum; hæreticum duco; dico: Quia est
contra Dei Verbum Traditum: id est, Verbum,
quod, ex quo scriptum, eodem ex Spiritu S. Di-
ctatore est profectum infallibili. At velle & Ma-
teriam negare totalem, aut partialem; id bis,
ter & amplius hæreticum dico.

Quid autem; quin & Quæ, quatenusque in
Symboli materia negent Calvinistæ aliqui, aut
potiores, aut plerique; demonstraui ex ipsismet
in meo *Speculo Fidei Caluiniana: Quicquid Ex-
plicent Magistri vestri, aut Ministri, tecum Cal-
uino-catechetici, D. Guil. Perkinsus Theolo-
gus Anglus; aut Zach. Vrsinus Neostadianus
Minister; aut tuus ille Presbyter David Paræus,
Magnus,*

Magnus, scilicet: aut alij farinae similis Oleuiani, Lagi, Pythopæj. &c. pythopneumatici.

2. Deinde; Minister hic quodammodo contradicit Magistro suo Caluino, affirmanti Instit. l. 1. c. 16. §. 18. *Apostolis CERTE magno Veterum consensu Scriptorum adscribitur Symbolum hoc: de autore interim minime sollicitus: Siue quiddam ab illis in commune conscriptum ac editum existimabant; siue quod compendium illud ex doctrina, per eorum MANVS TRADITA, bona fide collectum, tali elogio confirmandum censuerunt. Neque mihi DV-BIV M est, quin à prima statim origine Ecclesie, adeoq; ab IPSO Apostolorum seculo, instar publica, & omnium calculis receptæ Confessionis obtinuerit; vnde cumque tandem initio fuerit profectum. Neque ab Vno aliquo priuatim fuisse conscriptum verosimile est; cum ab vltima usque memoria sacrosanctæ inter pios omnes Autoritatis fuisse constet. &c.*

Sed Minister malle stare videtur cum Caluini hypodidascalo Beza; cuius hæc sunt verba, in sua Confessione cap. 5. art. 17. *Si vniversam salutis doctrinam Apostoli INTEGRAM quidem Voce annunciantur; sed editis libris aliqua tantum ex parte explicantur: quis tandem merito in ipsorum doctrina conuiescet? Certe in primis non Minister Apologista, qui eorum scripta negat esse Euangelia proprie. Id quod illi, De Nomine, largior; at de Re, infitior.*

AD V. Traditio, ais, non est, cuius Veritas non contineatur in Scripturis. Vah, quam hoc implicans seipsum iugulat! Nam, quod est in Scripturis, non est Traditio: sed quod in ijs non est; sed Traditum vel scribitur à S. Patribus, aut non scriptum obseruatur, id proprie Traditio est; nihil contraria Scripturæ.

Tertullianista est Minister Apologista. Tertulliani error erat; Reijcere Traditiones nufquam à maiorum testimonio in scriptis proditas; at scriptas acceptare solas. Patet in meo *Indice Saculari, seu Demonstratione historica Romano-catholicae fidei, Saculo 3. anno 201. in varijs. Minister verò, Scriptas, Nonque scriptas rejicit: vult in S. Scriptura contentas. Nescis, quid petas, vel dicas, vel somnies.*

AD QVÆST. XXVI.

Quid credis, cum dicis: Credo in DEVM Patrem. &c.?

CATECHISMVS Caluino Heidel: Credo Deum, qui omnia gubernat propter *semetipsum*, & Christum, esse Patrem meum. Itaque sic ei confido, in eum *spero*, sic in eo acquiesco, vt non dubitem, quin profuturus sit omnibus, tum animo, tum corpori meo necessariis: Quin etiam quæ mihi mala: (*prater peccata*) sibi mittit, in meam salutem sit conuerturus. &c.

MINISTER I Per suum illud insertum *Semetipsum*, & nostrum *Propter*, ait, nos rectius agnoscimus, atque defendimus liberam & gratiosam Dei Voluntatem, quam Pontificij. Nam mors Christi est Vnicum illud meritum, P R O P T E R quod cum Deo sumus reconciliari.

2. Pro illis: *Sic ei confido*, ponit, *spero*. Negat certitudinem, & docet Dubitationem.

3. Illud, *prater peccata*, inserere non erat hic necessesse: Agitur enim de malo pænæ; non culpæ. Interim cogites Parochus, quid responsurus sit B. Augustino in Soliloq. c. 28. *Scriptis in libro Vita omnia cooperantur in bonum, ETIAM IPSA PECCATA. &c.*

4. Nota etiam hic Applicationem gratiæ Dei specialem pro vnoquoque; fideli in particulari. *Item: Certitudinem salutis in hac vita. Quam veramque toties negauit Parochus; hic aperte concedit, atque fatetur. &c. approbat, quod carpit.*

R E S P O N D E O. AD I. Sibyllæ canis folium; scilicet. Ideo ea in controuersia Tor Bellarmino clades tu Drance dedisti; siue tui. Nolo digredi; quod breuis esse volo: Falleris; & fallis. Age, de Christi merito vide meum *Lutherocaluinistam par. 1. qq. 59. 60. 61. 62. & parte 4. quæst. 64. Inque Antichristo par. 1. qq. 15. 16. & part. 4. quæst. 34.*

AD II. Quin imò nego dubitationem, & assero spei firmitatem in, & ex Deo. *Spes* altior est ac diuiniore virtus infusa; quam *Confidentia*; quæ hominem sapit etiam infidelem: at *spes* theologica solum Christianum.

AD III. 1. Quasi malum pænæ non præsupponat relative malum culpæ. Sed vlcusterigi caluinianum, de Autore peccati: quod caute dissimulat Minister. 2. Interim R E S P O N D E O S. Augustino: Verè asserit, quod expertus sensit; vt, sua cui peccata cooperabantur in bonum;

c non